

Sjätte roten, tomt 42

Kvarteret Köpmannen

Artonde roten 1637–57h

Köpmangatans norra sida

Nionde roten 1657h–70

öster om östra hamnen

Gunne (Gunnar) Torstensson skräddare

1643–44.3 mtl, 1646–55: 2 mtl, 1656–57v (IX), 1657h: 1, 1658: 3, 1659–1663: 1½, 1665–67: 6.42

Helge båtsman ibid 1662: ½

Vid kämnärsrätten 1679 vände sig Olof Bengtsson i Högen mot Gunnar Torstensson. Olof Bengtsson hade enligt Gunnar Torstenssons egen kvittens betalat 40 rdr på Gunnars halva framtomt, De hade kommit överens om köpesumman 70 rdr ("de skole vara förlikte och accorderade för 70 rdr"). Nu ville inte Gunnar Torstensson underskriva köpebrevet. Han sade sig ha begärt 85 rdr. Olof Bengtsson dömdes betala detta eller avstå från gården.

Sven Bengtsson 1642: 3 mtl

Bengt med sin hustru 1643: 2 mtl

Anders Olufsson Cronans båtsman R18 1644: 1 mtl

253 *Per Andersson Båtsman* 1666–70

Olof Bengtsson läggare

(Olof Bengtsson i Högen)

1675–81

M1676: 1 tomt

Olof Bengtsson i Högen tillhörde en mycket betydelsefull familj i 1600-talets Göteborg. *Börge Bengtsson i Högen* "brukade åtskillig handel" enligt 1639 års borgarlängd enligt vilken han var rotemästare i 18de roten. Han ägde också masthamn och varv på vilken kronan enligt *Berge Hammars* vittnesmål 22.2.1678 hade låtit bygga skeppen "Göteborg", "Delphin", "Andromeda" och "Eplet". Olof Bengtssons far var bryggaren *Bengt Bergesson* i Högen. Börge Bdngrtsson i Högen efterlämnade dessutom barnen *skepparen Mats Bergesson i Högen* (gift *Bengta Jacobsdotter Gam*) och döttrarna *Ellika Bergesdotter* (begr. 17.3.1711, gift *handelsmannen Mats Christoffersson*, död 1671 och tillhörande släkten *Grund*). *Anna Bergesdotter* (gift med *föreståndaren för tjäruhovet vid Stigberget Frans von Akern*) och *Brita Bergesdotter* (gift med den kände *handelsmannen och kyrkoföreståndaren Anders Hansson*). Enligt kämnärsrätten 21.3.1655 pantsatte Ola Bengtsson 12.10.1651 sin gård till brodern Börge Bengtsson.

I ett skuldmål 24.11.1684 talade Olof Bengtsson om sin broder (*skeppar*) *Hans Bengtsson* (se 8.18–19).

Olof Bengtsson var säkert den minst framgångsrike av bröderna. Den 4.7.1687 utsågs grannarna *Olof saltmätare*, *Sven handskmakare* och *Henrik Hanton* till att värdera Olof Bengtssons halva tomt med därpå stående hus på Köpmangatan till *herr Frans Kocks* betalning efter dom. Den 5.5.1688 omtalas Olof Bengtssons begravning i Gustavi kyrkas räkenskaper. Med anledning av att "Olof Bengtsson för kort tid sedan är död blefven" begärde rådmann Frans Kock den 21.6.1688 att få komma till sin betalning ur Olof Bengtssons kvarlämnade hus och gård bestående i en halv tomt. Jöns i Högen förmenades ha inspektionen över huset men hade också enligt rättens utslag den 25.6.1688 själv bättre rätt till tomten än Frans Kock. Hans fordran grundade sig nämligen på *skepparen Olof Nilssons* barns arvspenningar, vidare inprotokollerades hans obligation 1689, innan Frans Kock (den 19.2.1685) erhållit dom på Olof Bengtsson samt vidare hade Olof Bengtssons halva gård inlösts med dessa pengar. Barnepengarna var 90 rdr men tomten var inte värd mer än 50 rdr.

Den 2.4.1696 meddelas (EIIb:4), att Emerentia (Svensdotters) Olof Bengts hade lånat av *hustru Ingeborg Arfwedsdotters* (6.41) dotters fäderne. (Man kan förmoda, att detta skett för att Emerentia skulle kunna lösa tomten från Jöns i Högen.) Emerentia Olof Bengts pantsatte sin gård på Köpmangatan mellan hustru Ingeborg Arfwedsdotter i väster och hustru *Ingeborg Daniels* i öster. I tomtöreslängden står *Anders Erssons änka* som närmaste granne, vilket torde innebära, att Ingeborg Daniels var identisk med denna.

På något sätt överflyttades skulden på Emerentias son Sven. Eller rörde det sig om en annan tomt? Den 10.5.1698 omtalas det, att Emerentia Olof Börjes (läs Olof Bengts) hade sonen *Sven Olofsson Högen*, som lånat pengar av hustru Ingeborg Arfwedsdotters dotters fäderne. Eftersom Sven Olofsson icke hade betalat tillbaka skulden i tid måste Emerentia lova, att sonen före nästkommande Mikaeli skulle överlämna gården till Ingeborg. (Om Sven Olofsson Högen se 6.53 på fästningens grund.).

En halv tomt måste Olof Bengtssons änka ha behållit, ty 1702 sålde Emerentia Svensdotter och *saltmätaren Anders Eriksson* (se 6.41) för 200 rdr kurant gård mellan *Per Bårekullas* tomt i öster och saltmätare Anders Eriksson i väster till

timmermannen Håkan Jonsson,

som erhöll uppbud 28.4.1702 (1696 hade Olof Bengtssons änka ägt en halv tomt och Anders Erikssons änka en halv – tydligen den från Sven Olofsson i Högen tilldömda.)

Håkan timmerman köpte 1696 ett stolrum i Gustavi Kyrka ("nummer ett i lilla gången") till sin hustru Annika Olofsdotter. Att hon var syster till *skräddaren Anders Olofsson* (6.41) framgår av hennes bouppteckning 1705 (1705:293).

Efter Annika Olofsdotters död gifte Håkan Jonsson om sig med Gunilla Månsdotter. Han kallades 1715 (då tomten värderades till 120 och huset till 200 d smt) båtsman: hos honom bodde då (*Anders*) *Siöberg brevdragare*. 1717 var han enrollerad och hade hos sig boende *Lars Andersson däledragare* med *hustrun Kerstin Olofsdotter* och *båtedrängen Sven Persson*. 1717 hade Håkan Joensson här den lilla krogen *Fortuna* (3 d smt i accis) 1720 bodde *Anders Persson uppsättare* och hans hustru Brita Gunnarsdotter (ibm 9.4, Strykj. 1717) i gården hos Håkan Jonsson båtsman. Samma år den 17.10.1720 uppgjordes "testamenteum reciprocum" mellan Håkan Jonsson och hans hustru Gunilla Månsdotter. Före 1725 gifte Gunilla Månsdotter om sig med

löjtnant Petter Limmerhult

med vilken hon upprättade inbördes testamente 14.10.1729. Hos ”avskedade löjtnant Petter Limmerhult” bodde 1730 *järndragaren Anders Pehrsson* – uppenbarligen densamme som 1720 kallades ”uppsättare”. Gunilla Månsdotter begr. D 9.1.1737, varefter Petter Limmerhult samma år 1737 sålde gården för 610 d smt till

sjömannen Anders Hammar (kallad skeppare 1750)

Den 26.8.1740 företogs bouppteckning efter Anders Hammars avlidna hustru Maria Ekelöf. De ägde hus och tomt mellan murargesäll Måns Andersson och hustru Catharina Lutterberg.

Besökaren Anders Blomdahl

ägde 1755 gården men 1760 kom en mer permanent innehavare i

järndragaren Lars Andersson Flint (1786 kallad Jöns),

som ägde gården ännu 1800. Vid bouppteckningen efter hans hustru Catarina Nilsson, död 4.4.1768, ägde Lars Andersson Flint hus med hel tomt på Köpmangatan mellan postiljonen Am-björn Eichler (Ekler) i öster och järndragare Olof Jordan i väster, värd 1766: 24 d smt. Dottern *Anna Regina Flint*, född 1760, död 21.4.1796, var gift med *snickaremästare Lars Zettergren*, som bodde i gården ibm.

Snickaren Lars Olsson ägde gården 1807, uppbud 16.12.1805. Kanske densamme som uppbjöd 1.40 den 12.3.1810.

Senare uppbud av 6.42–43

handlaren Jonas Hagman	21.12.1812
slaktare Fredrich Durchback	26.6.1826
handelsbetj Hans Andersson	4.2.1828
handlaren Aron Andersson	29.9.1873